

EUROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

2013/2004(INL)

14.1.2014

MIŠLJENJE

Odbora za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove

upućeno Odboru za prava žena i jednakost spolova

o preporukama Komisiji o borbi protiv nasilja nad ženama
(2013/2004(INL))

Izvjestiteljica za mišljenje: Roberta Angelilli

(Inicijativa – članak 42. Poslovnika)

PA_NonLeg_art42

PRIJEDLOZI

Odbor za građanske slobode, pravosuđe i unutarnje poslove poziva Odbor za prava žena i jednakost spolova da kao nadležni odbor u svoj prijedlog rezolucije uključi sljedeće preporuke:

1. naglašava da bi u skladu s člankom 3. stavkom 2. UEU-a Unija svojim građanima trebala osiguravati područje slobode, sigurnosti i pravde bez unutarnjih granica na kojem je osigurano slobodno kretanje osoba zajedno s odgovarajućim mjerama u pogledu, među ostalim, sprečavanja i suzbijanja kriminala;
2. naglašava da se u skladu s člankom 2. UEU-a Unija temelji na vrijednostima poštovanja ljudskog dostojanstva, jednakosti, vladavine prava i poštovanja ljudskih prava u društvu u kojem, između ostalog, vrijedi načelo jednakosti žena i muškaraca, kao i dobrobit ljudi (članak 3. stavak 1. UEU-a);
3. primjećuje da je „nasilje nad ženama” pojam koji se koristi za opisivanje nasilnih činova u kojima je nasilje usmjereni na žene, a primarni je motiv spol žrtve. Nasilni činovi nad ženama brojni su i mogu uključivati, ali nisu ograničeni na, nasilje u bliskim vezama, silovanje, uključujući i silovanje u braku, nasilje zbog miraza, sakaćenje ženskih spolnih organa, bacanje kiseline u lice, prisilni brak, seksualno zlostavljanje, prisilnu prostituciju i pornografiju, trgovanje ženama i prisilna samoubojstva; smatra da nasilje nad ženama predstavlja teško kršenje ljudskih prava te da nikada ne bi trebalo biti opravdano vjerom, kulturom ili tradicijom;
4. ukazuje na to da pravni okvir utvrđen Ugovorom iz Lisabona otvara nove mogućnosti za snažniju suradnju na području kaznenopravne politike na razini Unije i tako institucijama i državama članicama omogućuje da na čvrstim temeljima zajedno rade na stvaranju zajedničke pravne kulture EU-a, koja poštuje nacionalne pravne sustave i tradicije i ne zamjenjuje ih drugima, za borbu protiv svih oblika nasilja nad ženama i njihove diskriminacije;
5. izražava žaljenje zbog toga što su Konvenciju Vijeća Europe o sprečavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u obitelji (Istambulska konvencija) ratificirale samo tri države članice EU-a; poziva države članice da što prije ratificiraju spomenutu Konvenciju, a Komisiju da pokrene postupak pristupanja EU-a toj Konvenciji;
6. ističe da su tri nedjeljiva cilja borbe protiv nasilja nad ženama sprečavanje, zaštita i pomoć žrtvama te kazneni progon počinitelja zločina;
7. potiče države članice da usvoje, a nakon toga i provode nacionalno zakonodavstvo kojim se kriminaliziraju svi oblici nasilja nad ženama te poziva Komisiju da na temelju članka 84. UFEU-a donese zakonodavni akt kojim bi se poduprle mjere država članica poduzete na području sprečavanja kriminala; ističe da je za borbu protiv svih oblika nasilja nad ženama i za njihovo uklanjanje potrebna sveobuhvatna i multidisciplinarna

europska strategija (uključujući socijalne, političke i pravne mjere), kako je predviđeno Akcijskim planom za provedbu Štokholmskoga programa iz 2010., čiji bi cilj trebala biti konkretna i učinkovita zaštita integriteta žena, njihove jednakosti (članak 2. UEU-a) i dobrobiti (članak 3. stavak 1. UEU-a) na području slobode, sigurnosti i pravde; smatra da bi ta strategija trebala pridati posebnu pozornost ranjivim skupinama poput starijih osoba, osoba s invaliditetom, imigranata i LGBT osoba te da bi trebala sadržavati i mјere za pružanje potpore djeci koja su svjedočila nasilju i priznati ih kao žrtve zločina;

8. ističe da, ako je višekulturna priroda Europe izvor obogaćenja, kulturna pripadnost ne može ni u kom slučaju biti opravdanje za nasilje; izražava posebnu zabrinutost u vezi s diskriminacijom i nasiljem nad ženama zbog njihove pripadnosti nekoj manjini, a posebice etničkim manjinama, ženama s invaliditetom, lezbijkama, biseksualnim, transrodnim ili interseksualnim ženama, ženama koje pripadaju vjerskoj manjini i ženama koje su ranjive zbog svoje mladosti ili starosti; traži od Komisije, Europske službe za vanjsko djelovanje (ESVD) i država članica da u svojim aktivnostima u tom pogledu uzmu u obzir višestruku diskriminaciju;
9. podsjeća da nasilje nad ženama nije ograničeno na područje Europe; oštro osuđuje kontinuiranu uporabu seksualnog nasilja nad ženama kao sredstva ratovanja i poziva Komisiju i države članice da u se programima suradnje i razvoja pozabave pitanjem nasilja nad ženama; naglašava da treba učiniti više kako bi se osigurali poštovanje međunarodnog prava, pristup odgovarajućoj zdravstvenoj skrbi i psihološkoj pomoći za žene i djevojčice koje su zlostavljeni u sukobima kao i zaštita žrtava;
10. smatra da politika na području reproduktivnog zdravlja mora biti u središtu te rasprave;
11. poziva Vijeće da nasilje nad ženama odredi kao dodatno područje osobito teškog kriminaliteta iz članka 83. stavka 1. UFEU-a zato što u borbi protiv takvih kaznenih djela osobito važno djelovati zajednički radi donošenja minimalnih pravila za definiranje kaznenih djela i sankcija, pri čemu se u prijedlozima odredaba kaznenog materijalnog prava Unije u cijelosti moraju poštovati načela supsidijarnosti i proporcionalnosti; zagovara države članice da kazneno gone počinitelje nasilja nad ženama;
12. potiče države članice da uvedu vlastite mјere za pomoć djeci koja su bila izložena rodno uvjetovanom nasilju, uzimajući pritom u obzir da taj oblik nasilja, ako se ništa ne poduzme, može ostaviti teške i dugotrajne emotivne i fizičke posljedice te posljedice na ponašanje kod djece koja protiv svoje volje mogu svjedočiti tom nasilju;
13. naglašava potrebu za rješavanjem rodne diskriminacije u kontekstu višestruke diskriminacije, osiguravanjem provedbe istraga zbog govora mržnje i zločina iz mržnje nad ženama, priznavanjem ubojstava žena zbog njihova roda kao femicida, usvajanjem kaznenog zakonodavstva kojim se zabranjuje poticanje na mržnju po bilo kojoj osnovi, uključujući spol i rod, osiguravanjem prava žrtava zločina iz mržnje nad ženama;
14. poziva države članice da žrtvama čiji boravišni status ovisi o statusu njihovog bračnog

druga ili partnera, kako je priznat unutarnjim pravnim propisima, osiguraju samostalnu dozvolu boravka;

15. poziva države članice da u svoja nacionalna zakonodavstva prenesu direktive 2012/29/EU, 2011/99/EU, 2011/92/EU i 2011/36/EU te poziva Komisiju da pomno prati njihovu primjenu;
16. poziva države članice da žrtvama bez odgađanja osiguraju odgovarajuće informacije o zaštiti, pomoći i postojećim pravnim mjerama, uključujući odredbe i važeće smjernice za zaštitu djece, kako bi se ženama omogućilo da prekinu šutnju, usamljenost i začarani krug osjećaja krivnje i straha; smatra da je jača suradnja između policije, pravosuđa i drugih javnih tijela te civilnog društva koje djeluje na području rodno uvjetovanog nasilja važna u poticanju žena na prijavljivanje nasilja i svjedočenje o njemu;
17. vjeruje da je za učinkovitu borbu protiv nasilja nad ženama potrebna promjena stava o ženama i djevojčicama u društvu jer su žene vrlo često predstavljene u podređenim ulogama, a nasilje nad njima prečesto se tolerira ili se umanjuje njegova težina; u tom smislu ističe da obrazovni sustav može imati primarnu ulogu u promicanju promjena u socijalno-kulturnom ponašanju žena i muškaraca kako bi se stalo na kraj predrasudama, tradicijama, običajima i svim drugim praksama temeljenima na diskriminaciji ili na stereotipnim muškim i ženskim uzorima;
18. poziva države članice na provedbu mjera za javno informiranje i za podizanje razine svijesti, naglašavajući odgovornost i ključnu ulogu muškaraca i dječaka u postupku uklanjanja nasilja nad ženama; u vezi s tim smatra da je ključno promicati i podupirati politike i kampanje podizanja razine svijesti posebno namijenjene muškarcima i dječacima;
19. poziva države članice da uz potporu Komisije razmjenjuju najbolje prakse u vezi s nacionalnim strategijama, sredstvima dodijeljenim za njihovu provedbu, partnerstvima, posebnim projektima, informativnim kampanjama namijenjenima žrtvama i stručnjacima te postignutim rezultatima;
20. naglašava da je ključno prikupiti razvrstane podatke koje je moguće usporediti prema kvaliteti i količini te ih redovito ažurirati kako bi se shvatio pravi razmjer nasilja nad ženama i njegove posljedice te na temelju toga razvile djelotvorne politike, strategije i mjere;
21. pozdravlja Program za prava, jednakost i građanstvo za razdoblje 2014. – 2020., kojemu je cilj, između ostalog, promicanje jednakosti između žena i muškaraca i borba protiv svih oblika nasilja nad djecom, ženama i ostalim ugroženim skupinama te zaštita žrtava od takvog nasilja;

REZULTAT KONAČNOG GLASOVANJA U ODBORU

Datum usvajanja	9.1.2014
Rezultat konačnog glasovanja	+: -: 0:
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Jan Philipp Albrecht, Roberta Angelilli, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Salvatore Caronna, Philip Claeys, Carlos Coelho, Ioan Enciu, Frank Engel, Cornelia Ernst, Tanja Fajon, Kinga Gál, Kinga Göncz, Nathalie Griesbeck, Sylvie Guillaume, Salvatore Iacolino, Sophia in 't Veld, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Timothy Kirkhope, Baroness Sarah Ludford, Svetoslav Hristov Malinov, Véronique Mathieu Houillon, Anthea McIntyre, Claude Moraes, Antigoni Papadopoulou, Judith Sargentini, Birgit Sippel, Csaba Sógor, Renate Sommer, Wim van de Camp, Axel Voss, Renate Weber, Cecilia Wikström, Tatjana Ždanoka, Auke Zijlstra
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Alexander Alvaro, Lorenzo Fontana, Mariya Gabriel, Stanimir Ilchev, Ulrike Lunacek, Hubert Pirker, Zuzana Roithová, Joanna Senyszyn, Marie-Christine Vergiat
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 187. st. 2.	Leonardo Domenici, Christian Engström, Enrique Guerrero Salom, Nadja Hirsch, Olle Ludvigsson